

بیماری‌های لوزالمعده؛ نشانه‌ها، تشخیص و درمان

لوزالمعده در حفره شکمی و پشت معده قرار گرفته، حدود ۲۵ سانتی‌متر طول دارد و در یک سر ضخیم‌تر و در سر دیگر باریک است. اگر این عضو به دلایلی بیمار شود، نشانه‌ها و علائمی را در بدن نشان می‌دهد که با شناخت آن‌ها می‌توان سریعاً برای بهبودی و درمان اقدام کرد.

Follow us: jamejansara.ir

لوزالمعده در حفره شکمی و پشت معده قرار گرفته، حدود ۲۵ سانتی‌متر طول دارد و در یک سر ضخیم‌تر و در سر دیگر باریک است. اگر این عضو به دلایلی بیمار شود، نشانه‌ها و علائمی را در بدن نشان می‌دهد که با شناخت آن‌ها می‌توان سریعاً برای بهبودی و درمان اقدام کرد. جام جم سرا به نقل از خبرنو: پانکراس نقش دوگانه‌ای دارد؛ از طرفی یکی از اندام‌های دستگاه گوارش و از طرف دیگر جزئی از سیستم هورمونی (غدد درون ریز) است؛ غذا تا اندازه‌ای در معده هضم می‌شود، سپس به دوازدهه (قسمت ابتدایی روده کوچک) رانده می‌شود. در این مرحله، لوزالمعده شیره گوارشی و آنزیم‌ها را از طریق مجرای باریکی که به دوازده متصل است، به این غذا می‌افزاید. این مراحل مربوط به بخش «برون‌ریز» لوزالمعده است. علاوه بر این، لوزالمعده هورمون انسولین تولید می‌کند و به کنترل میزان قند خون کمک می‌کند؛ این بخش مربوط به نقش «درون‌ریز» لوزالمعده است.

نشانه‌های بیماری لوزالمعده

نشانه‌های بیماری لوزالمعده به علت آن‌ها بستگی دارد، اما معمولاً شامل موارد زیر است:

- درد قسمت بالایی شکم
- کم‌اشتهایی
- زردی پوست و چشم‌ها (یرقان)
- درد پشت
- نفخ شکم
- تهوع
- استفراغ
- سوءهاضمه
- مدفوع چرب و بدبو

اختلالات لوزالمعده

بعضی از اختلالات که لوزالمعده را تحت تاثیر قرار می‌دهند عبارتند از:

- پانکراتیت (التهاب) حاد
- پانکراتیت مزمن
- سرطان لوزالمعده
- دیابت

پانکراتیت حاد

پانکراتیت حاد، همان التهاب لوزالمعده است. این بیماری نیاز به درمان دارویی دارد. هنگامی که آنزیم‌های لوزالمعده نمی‌توانند از آن خارج شوند، سبب سوزش و التهاب آن می‌شود و پانکراتیت بوجود می‌آید. دو دلیل اصلی پانکراتیت، زیاده‌روی در نوشیدن الکل، و سنگ صفرا است. عوامل دیگر که سبب پانکراتیت می‌شوند عبارتند از:

- بعضی از داروها
- اوریون
- آسیب یا زخم لوزالمعده
- سرطان لوزالمعده

پانکراتیت مزمن

پانکراتیت مزمن، به التهاب تکرارشونده‌ای گفته می‌شود که حتی با حذف عوامل محرک (مانند مصرف الکل) نیز بروز می‌کند. البته مصرف الکل خطر پیشرفت این بیماری را افزایش می‌دهد. التهاب مزمن به بافت لوزالمعده آسیب می‌رساند و کارایی آن را کاهش می‌دهد. نشانه‌های آن سوءهاضمه و مدفوع بدبو و چرب است.

سرطان لوزالمعده

سرطان لوزالمعده، از سلول‌های مجرای لوزالمعده شروع می‌شود و سپس به لوزالمعده گسترش می‌یابد. ممکن است رگ‌ها و اعصاب آن نیز درگیر شوند. اگر سرطان لوزالمعده درمان نشود ممکن است از طریق سیستم لنفاوی به تمام اندام‌های گوارشی سرایت کند. علت این بیماری ناشناخته است اما عوامل خطر ساز آن عبارتند از:

- سیگار کشیدن
- پانکراتیت مزمن
- افزایش سن (بالای ۶۵ سال)

دیابت

در بعضی موارد، جزایر لانگرهاوس نمی‌توانند به میزان کافی انسولین تولید کنند، در نتیجه، سطح قندخون بالا می‌ماند. در حالات دیگر، انسولین تولید می‌شود اما به دلایل ناشناخته بدن قادر نیست از آن استفاده کند. عوارض قند خون بالا عبارتست از:

- آسیب کلیوی
- آسیب عصبی
- آسیب چشمی
- افزایش خطر سکنه مغزی
- افزایش خطر حمله قلبی

راه‌های تشخیص بیماری‌های لوزالمعده

راه‌های تشخیص به نوع اختلال بستگی دارد، اما معمولاً شامل موارد زیر است:

آزمایش‌های کلی: مانند آزمایش خون، معاینه و اشعه X

سونوگرافی (اولتراسون): تصویر برداری از لوزالمعده با استفاده از امواج صوتی.

سی‌تی اسکن: یک نوع اشعه X خاص که تصویری سه بعدی از لوزالمعده ارائه می‌دهد.

ام. آر. آی: شبیه به سی‌تی اسکن است، اما از امواج مغناطیسی برای ایجاد تصویر سه بعدی استفاده می‌شود.

آندوسکوپی: یک تلسکوپ بسیار ظریف که از طریق گلو به سوی معده فرستاده می‌شود.

لاپروسکوپی: لوزالمعده با یک ابزار باریک که به داخل آن فرو برده می‌شود مورد آزمایش قرار می‌گیرد.

بیوپسی: ذره بسیار کوچکی از بافت لوزالمعده بوسیله یک سوزن نمونه برداری می‌شود.

درمان

درمان نیز به علت ایجاد بیماری بستگی دارد، اما به هر صورت می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

پانکراتیت حاد: بستری شدن در بیمارستان با مراقبت‌های ویژه، جراحی برای خارج کردن سنگ صفرا یا قسمت‌های آسیب دیده، تغییر شیوه زندگی مانند حذف الکل.

پانکراتیت مزمن: درمان طولانی مدت شامل کاهش چربی رژیم غذایی، استفاده از مکمل‌های آنزیمی، حذف الکل، استفاده از انسولین به دلیل کاهش عملکرد کارایی لوزالمعده.

سرطان لوزالمعده: جراحی برای برداشتن بافتن سرطانی، رادیوتراپی و شیمی‌درمانی.

دیابت: در بعضی موارد، با کنترل رژیم غذایی درمان می‌شود. در موارد دیگر استفاده از داروها یا تزریق انسولین لازم است.